

Сыланата
3 харчы.

Бүрэлдэвч анхна. Союуон байрлалын дүүдэллэл хамсыгтар көрүүлэр болпууосон правитель-ство уонна ССРС Верховнай Советын чилиэн-нэрин позициялара билгэ чугасаналлара койуна.

Докумуон, чуолаан, кооперативтар финансонай үзэлэрин контуруоллаа-нына кууһурдүүнү, кия-лар материалнай-техни-ческэй хааччыллыларын барзэдэктээһини көрөр, кооперативтар устаалта-рын ис хөһөөнүругар уонна туттааччылар инви-ларигар кииллэр бас би-лин өртүнөн эппиэтинэс,

Правовой акт быһыы- тынан, кооперативтар үлэ-ларин күһөйөн тохтоту-га төртүтүнэн кииллэр үлэ-ларин дыһыннан тохто-туулара, регистрация кэн- ниттэн биир сыл үлэлээ- бэнэ олоруулара, уһун көмгэ (алта ыйтан ордук) полуогу төлүүр кыахтара суога буолуохтарын сан.

Бас ыйын 6 күнүгэр, дүүдэллэллэни түмүктээн баран, ССРС Верховнай Совета «ССРС-ка коопе-рация туһунан» ССРС Союуонугар уларытымла- ры уонна эбиллэри кил-лэрэр туһунан» Союуону ылыына.

[illegible]

Райсовет, исполкомун социальный харагдаа от дела, ветераннар оройуннаады советтара, инбидиттар Бүтүн Россия, таады обществаларын оройуннаады салаатын бырабылдыңыаа уонна ЫБСЛКС райкома оройуонга Амарх санааланын ыйдарын төрүөн ыйтыллар.

Икки бий устата оскую-
лаларга амарах санаала-
пын ыруоктара ыстылын-
гылар, аналлаах комис-
сия тэрэллэн нибэһини-
тэр уонча кыамматтар
олохторун усулуобуйатын
үөрэттэ, 18-тыгар дүөрү
састаах нибэһини өдө-
лөрө шөфтэр сыһыары-
лыһыктар.

Инбэлмэттер үлэгэ
ылыллыларга ырахан
болуруос. Үгүг төрүлгө-
лөрү кириллери ыла сатаа-
лалар, сорох үлгүлгө
бэйэлэргэ конгулалмэттер
Райсовет иполкомга ки-
риллери үлгө ылыла 2
бырылланнаах бронны
олхоттоо. Агропромбан-
га 70004 №дээх счот
аһылына. Ким кыаммат-
тарга комолуһун баа-
ллаах ити счотка үбү кил-
дэрматтары сеп

Амарах санаалааны
ыйдарын түмүктөөһүн
оройуоннаабы. Культура
дьаэтисэр бэс ыйын 1 му-

Счет №-рә
70004

түгэр аятыгдымна. Итн
гүн «Днэрэнкэй» народ-
най ансамбль очуустуур
кннцерда буалла. Итн-
гэй ширбят үбү — 505
солкуобайы — оролок
70004 №-дээх счснна уу-
тулар. Көрөр саалара
кннцер аан тайыгар «Ама-
рах санааланыы» днн
ааттаах дыааһым туруу-
руллубут. Кннцерда кэл-
биттэр итннн, кам төһө-
нү тыйаарынан, харчы
уктулар. Чурапчы орто
окуулатын V мылааһын
үрөннээчнтэ Афоня Ма-
тышев велосипед атыы-
дынаары мускут 25 сол-
куобайы бнэрда. Тол-
стоукуктар дннн кэргэн
Иван Листинн, пенснн-
нерка Санникова А. И.
Постниковтар дннн кэр-
гэн уо. д. а. бннрдинлээх
дннн итн акцияда кытын-
нылар. Оройуон совхозта-
ра, предпрнтнелар, тэ-
рияталар коллективтара
эмгэг байдаларын кылаат-
тарын кыллардилэр. Эри-
лин Эристинн аатынан
совхоз 1300 солк., «Чу-
рапчы» совхоз 1000 солк.
бннрбиттэрнн болнэтлэн
этннэх сөл.

Онон 70004 №-дэх
счекка билигин барьта
8622 сол. баар буолла.
Ити харчы оройуоммуту-
гар олоор 330 нибэлити-
гар олохторун чөлүктүгү-
түнаныллыага. Биридэ
санаан көрдөхкө, кирил-
гэ доруобай кинигэлэр
элбэк харчы наада: ы-
рынах дьон сылта хаста
эмгэг уюуратынай-тынап

эмтэйнхтэрин наада, улаан саяанадах эмтэри буларга, курортарга барарга, дэмь бйстах-остох үлэлэрин толорторго барытыгар харчи наада. Отгон кинилэр пенсиялар, биллэрин курду олус нйра. Ити 330 кинитэн 28-на уон алтатыгар диэри саастаах оолор. Кинилэр үөрэнхтэрин, доруубайаларын айгыраалынча тирдибонкэ эмтэйнхтэрин наада. Онон, мин сайаабар 70004 №-дээх счот оролгон обществоннойн бүтүнүүтүн күүһүн, комотун эрээр. Амарак са нааларын илдиарыгар току түбэн мөмөлөһөн баран умнаа көбүнэр табыллыбат. Тэрилтэлэг профкомнара, үлэ коллектитнэра оолор, үлэлиир сирдэринэн ити дьону кытта бастайааннай шэфтэһи үлэлииллэр наада Оройуонга онук сийлааһыннар бааллар. Холубур, райпотребсоюз коллектива Женя Есгоры уонна Наташа Петрованы кытта шэфтэстэ. Кинилэргэ пенсионнарлар 18 саастарын туомлахтарына үлэддэригэр аһаан биридилэрэ 1000 солк, ууруулаах кинилэлэр туттарылынылар. Райсовет аппаратын дыахталлара интернат-оскуолаа оолор тулайаах оолору кытта шэфтэһинчи олохтоотулар.

Бээз-бэйзани аһынымы,
амарах сыһыан олохтон
нобуна, үтүө үбүсүү, үөлү-
дэ туруога.

Т. ДУКИНА

Бийги
консултациябыт

Гражданнартан тутулган
най нолуок туһунан СС
1990 сыл от ыйын 1 күн
тонор. Бу Союзон бийик

Урут 70—100 солм, ыйдааы хамнастан педоднай нолуон тутуулар бит буолларына, сана Сокуонунан ыйдааы ааннас 100 солм, дээр уолларына нолуон торүү тутуулат.

125 солк. мыйдағы хам,
астан бидигин 11 солк.
5 харчы теленер эбит
уоллағына, аны 7 солк.
5 харчы теленуе.

Иккис уратытһан
рас чэпчэтинлэр нэ-
гээһиннэрэ буолар, аска-
уһ 30 бырыһыаннаах
чэпчэтиннэ урут түөрт
онна онтон элбэх нитим,
эбэлээхтэр туһанар эбит
уоллахтарына, санга Со-
уонунан үс нитимнэ
эхтэр эмиз туһаныах-
ара. Маны таһынан
30 бырыһыан чэпчэтин,
иһ туһаналлар: иккис, ки-
титтэ уһа 16 сааһыгар
иэри оҕолоох оҕдооболор
дьахталлар уонна эр
(бэһиһор) төрүүбүттэн ки-
бэллннэ көрө-иһтөн оло-
һор төрөппүттэртэн биер-
чэстэрэ. Сокуон, сүрүн-
нээн, социальнай бада-
һыанналарынан, ылар
сохуоттарын кээмэйини
кыһматтат көргөттөр итэ-
һистэрин аһаҕаччылыр.

Мань таһынан нолуок
ан босхоломолтор; ою
рдэхтэн нибалинсттар, Ге-
ой-ийэлэр, Ленинград
локадагытар олорбуттар.

50 бэрлэһээтлэх чөлөөтүнэн туһаналлар. I онна II группалаах үлэ ибэллэттэре бары ылар охоттарыттан уонна афганец бэрийунар. Урук туттулла сым-

Оройуоннаабы XIX партийнай конференция кыра производствений ууаастактары социальнай-экономическай өртүөн сайыннарына хайысканы ылбыта. Ону олоххо киллэрэр дьаһаллары народнай депутаттар оройуоннаабы Советтэри 1989 сыл кулун тутарга буолбут ахыс сессиялары бэлиттээ. Битэ. Быастахтык ыллахха, оройуон индустрия предпринимателар уонна тэриэтэлэр уруккуларын курдук сохтоотар бары отделениеларын кытта буолбакка, кыра производствений ууаастактары эрэ кытта шэфтэһэллэригэр сүбэлэһинтэ.

«ҮЛЭБИТ НУУЛ»

«Агропромстрой» Того камаласпокутгүй дингит. Байгаа итгэцэ ыраах сиргэ тээллэн илэрэр транспортот дараахь суух: Халхйааха ба, луган, сүүрнээв, тутуу үлэнтэр хоме наада буоларына, күүэтээх-уох-таах эр дьоммут да суохтар. Врочтары үлэлиир икэтээртэр баар, туун, нэрн-мунустэри бэлэм буолалларыгар этэбит. Кини, дэри Халхйааха ылымт каммингэр манна туох эмэ буоларына, хым элпингит? Билингитэ Ха-

Уругт Субуруускай ая-
ынан соңхоз Хатылыта-
ы отделенный шеф-
эспит оройуоннаады ки-
иалыма коллективни би-
ни «Менделайыа» со-
оз Халыйахтаары од-
еленный кытта шеф-
эр. Сыл устата киши-
уох-ханны улуна ыны-
ыттары туһунан бады-
а кылаабынай өрөһө II.
С. Торгоноктан ыныта-
астыбыт

— Олох нуул, Туух да уох. Бастаан утаг М. С. Седаницев управлюющий, мыр эрдэнийэ дуосабар үнүрсөбүлүт. Онно дааны производственный дэ бэрэ кыратык тап-ыллыбыта, наар автоматына алааста Зубовта

дизен сыһыарыыт бускуллахха, үлэни ирдээхха.

Бийаарыг сорох түгээгч, чулаан, бу түгээгч алраастах буудал тара буулуо дуо? Ныра производственной ууш, тангарга эрэ шейфэри сыйнарыахтаахпыт дин толкуйга орустаран, абин үлэнт күүсэ ордуу нард дыйар отделеисларэтын күлүккэ хаалларба, тахпыт, балайыианналарын ыараттаахпыт буулуо дуо? Холсбур, Халтыны. Манна солдэа тепличной хаайыстыба та баар, саймт интеллер, хортуоптуй, озордэллор, бурдун ыналлар уоша, оройон бары атын отделеисларын курдун, суа, хүдээхтар, сыдылаахтар. Тутуу эмнэ мытыахтарын наада. Бөбүлээнэ баар орто оскуола, уместной балына, спортивной саада эмнэ инилэр номолдо, ро суох буолбаттар. Итин барытын кыйыл өртүт кытта инилэрэн туран аахтаах, баара, суада 774 киин изваллианнаах Хатылы саба ту, тар кыара суох. Хайа, дьон иллэг кэм ордоруу бийэлэрин кэтэх ха, наайыстыбаларын эмнэ сайыннарыахтарын наада дин. Ити эмнэ оройон кинини үгүс олохтоохторун кыйарыйбат. Миң са, наабар, райсовет испоккома. Хатылы отделение, тын уратылаах отделение курдук көрөн уруксу шейфазхтарын — кини балына коллективный төнөөрө ити бопсуруу бу бийаарыга биир табан суолунан буолуон сол эго.

М. СИДОРОВА

(Хаймат анал. 2022.7)

ЭРЭНЭБИТ, КҮҮТЭБИТ

1988 с. инбалииттар Бүгүн Россиятаары обществолара төрүлүшкөтө. Кини салаата бийин ороммунутулар паслыт сымтан үлөлөт өрөр. Бу обществода инбалииттар бадыт бада өртүдүтүшүп ийрәбит. Обществе председателләрүнән пенсиялардар Макаров Василий Алексеевич. Драгунов Гауриил Артамоновия бадаларын бада өртүләрүнүн үлөлүн сымдаалары алыс көтөт.

Общество сүүрүн сору-
га—нибалиттэри, наам-
маттары түмүү, киннэлэр
ымалзаларын элэчтэни.
олуктөро дьабахтара до-
руобай дьон олодор чуга-
саарын ситийи, ис хо-
лоонун байыты. Эдэр
саастаах нибалиттэри үө-
рөттэрнэхтээхтэни, — кин-
нэлэр идэлэри баһылыла-
рын ситийнэхтээхтэни, со-
циальной харалта отделы-
нан үөрөххө ыһтыарыах-
таахтэни.

Оройсууга 330 нибэлэнт, ол ийнгэр 78 үөн алтангагар диври санастах ололор, итнэ сэртэ бишгэни ас, тангас мархан хэмгэр тирнэ тийбэгтэни тардылхан ололор кыа ленсиляах 369 кыр, бадас бааллар. Бу дьон санаалара - оноолоро хайдаһын кинилэри кытта атасалан биллэстэхүтэ, эр, олохторугар ороостох утуна эрэ толору өй-үөххүтүн сөл. Нибэлэнт самай улааттадына, 120 олукубайдыах ленсинылар. Самай кырата — 0 солк. Итүтүн аһаан, аннаа, кватирэ, теле-фон, электросервис, эр, а, иһин толсон төһө-түн ордуурбай? Баһиен кэрбэһиһин эрхүүтүһүн

уттан үлзәләр кыяхылы
уох. Ону барытын атын
ия толдор буоллаһына,
миз харчы толүөххэ Виз-
а.

Кинематтартай үгүйсгэ-
х — дүнэлэрсээр олоор
сон. Аралдэйгдалара
нэн — хаймал, радио, те-
левизор, Ойон сороотху,
уу, бырагыллыг дүн
гыллар толору ис хоһоон-
оруу кинемээр да би-
эллэр. Оё эрдэхтэрт,
эн инбаликтэр үлдэл-
н, үерэмт коллектив-
ара суех. Ойон бу оё,
орго пионерлар, комсо-
молетлар шөфтэллэрэ
лүс наада.

Итннн Барытын этан уран, бары предприятие-тарган, совхозтарган, осуолалартан, оройуон ба-ры олохтоолуруттан тө-лө кыалларынан бийиги-обществобытыгар, ин-белиттарбитисгар, мате-риальнай, моральнай ке-менү оигороргутутар көр-дөһөбүт. Общество Агро-проектбанга 70000 №-дээх-сметтаах. Бу сметага тэ-рилтэлэр сии үбү кылла-ры эрэллэр. Хайнык тэ-рилтэ төбө кыалтаарынан 100, 500, 1000 солкуоба-на. Бийиги үөрүүбүтүгэр-индриллээн Дөһиһөр (хо-обур, сэрнн ветерана-ласпылар Николай Иза-ович 150 солк.) кылла-лаллар. Бу амарах сүрэх-лэх үлөһиттардээх тэрил-лаларга, биндриллээн-соһиһорго барса улахан-аһыһа! Бу сметага эссо-а харчы кинра туруу-лээн эрэллөт улахан.

Л. МАЛЫШЕВА,
оройуоннаабы инбэ-
лииттэр обществолу-
рун ырабылдьанна
түмэ секретара

ПОДОХОДНОЙ НОЛУОК

мьбыт араас көрүнгөзөх
чэтиилер тохтогуллал-
р. Холобур, тьа хаһаа-
ыстыбатын үлэтигэр ко-
ндировкала м м ы т т а
мнастарыттан нолуок
туллуода. Хоту оро-
оннарга бириднэлээн
онён дьарынтанар гра-
ннарга олохормут чэ-
тин эмнэ суох буолла-
төрөл билэгэтин тары-
аччылар уонна плэтий-
е булчуттар сана но-
отугна хабылаллар.

Сезонунан үлэлээччи-
лэр хамнастарын бй аа-
ым буолбаниа, сезон ту-
мугэр ылаахтарына, хам-
настара үлэлээбигт ыйда-
рыгар үлэлээбигитигэр тар-
батыллан нолуок тутуу-
лар.

Бириднэлээн үлээн
дьарыттаначчылар, ба-
ыһан хаһааыстыбатын
иниээн үлэлээччилэр
оннуок үлэлиэхтирттэн
акси сыйг устата нолуок.

Випрдиндизэ уонна кэсэртэтинэй үлэ, хаһаа-
лыаһын сага усулду,
батыгар төрүтэлэри
аларын, о. д. а. нэһи-
иннэз дохуота тэҥэ
ох буолуутугар тириэ-
лэр. Итэ нэһилиннэ
аас араматын бородуук-
таа босхо, жонолор, олто
нэллэ сыйлыагыр кил-
лэриг үтэригиттэн 10 ба-
рыһыанын бэйэ аайы бо-
луох толүүтлэр. Оттон
сыйлаагы дохуоттарыттан,
декларация быһыытынан,
ыйдарынан үлэлэри тол-
бүтүрү нэллэһэй илсеп,
ция олохтук.

Холостуой Нолуугу сүхүүхтээн тохототор туһунаа Союуон эмиг баар. Ол Союуонунан Ыйга 100 солк. Дээрн хамнастаахтар нолууктан босхолонолдор. 1990 сыл отмын 1 күнүттэн 100—150 солк. Дээрн хамнастаахтарга нолуук кыччыллыа; 1991 сыл тохсууна 1 күнүттэн обото суох изэргиннөөх дьахталлар. 1992 сылтан оло

Сага Согуон солбуян
элэһингэ холбоомут
иастай нолуугу гута.

Подходная нолуок ту-
хунал Сонуон неникин
ылдылмалтаах унвор-
сальнай Водуон бастаны
субхеттэ...

ники, подходящей подуюк
 сьл устата ылыллыбыт
 дохуоттарган тутуллар
 буолуоҕа.

Бу Союгон бары грама-
двар, предприятиелар
дохуоттарыгар чуолкай
учууту эрийэр. Ол ийин
бизаматигар наалоговай
инспекцияга декларация
түһэриллэн ийнэхтээх. Ол
түтүбүлүбүт түбэлтэлэр-
гэр наалоговай инспекция
быһаччы извещение тү-
һэрэн полуосу үрдэти-
либт кээмэйинэн тутар
эбэтиһинэстээх. Виирдш-
лээн үлээн дыарыта
иаччылар декларацияны
түһэрбөт, сыйыа даан-
найы биэсэр түбэлтэлэ-
ригэр бастакы түбэлтэлэр
50—100 солк. дыары, ик-
кис түбэлтэлэр 200—300
солк. Дыары ыстарсапта-
наллар.

Кылабынай (старшай) бухгалтерлар нолуогу сыйна эфотер ситэти суох тутар түбэлтэлэрингэр, бодонекка нолуогу биризмэтингэр көһөрбөт буолуоктарына, бастамы түбэлтэлэрингэр 100—200 солк., сый устата сыйна хатыанар түбэлтэлэрингэр 200—300 солк., ыстараанта-наллар, Нолуоктар биризмэтингэр көспөт түбэлтэлэрингэр пеня кээмэйэ сууматыттан куннота 0,05 бырыһыантан 0,2 бырыһыанга диэри урдатыллыахтаах.

Дойду экономикалык
сайддыгыгар, Союз бюд-
жетын хагатынга нолуок,
тар орумларга улаатан
тар. Ол да ичин Союзга
шаллаах, налоговой
испендицияны тэрийини
правительствон наадалаа-
рынан аахта.

Р. ШАДРИНА,
орейуоннааы
налоговой инспекция
начальник.

Чурапчиская районная типография Госкомиздата ЯАССР, г. Чурапча, ул. Народ Мухоморова, 24